

Motion till riksdagen 2024/25:836

av **Jamal El-Haj (-)**

En trygg och rättvis arbetsmarknad

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av åtgärder för att åstadkomma en bättre och tryggare arbetsmarknad samt fler trygga tillsvidareanställningar på heltid och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Alla ska ha samma möjlighet att få ett arbete oavsett kön, religion, sexuell läggning eller bakgrund. Trygg försörjning är grunden till ett gott liv. Arbetet ska utformas efter människors skiftande förutsättningar och aktuell arbetsförmåga. Hög sysselsättning och låg arbetslöshet är några av de viktigaste redskapen för att nå ett jämlikt samhälle där varje invånare kan känna sig fri och få tillgång till trygghet och välfärd. Att arbeta, göra nytta, vara i ett socialt sammanhang och tjäna sina egna pengar är viktigt för vårt välbefinnande.

En av de större förändringarna i det svenska arbetslivet efter 1990 är uppkomsten av lösare anställningsförhållanden med alltmer osäkra arbetstider och arbetsvillkor. Ökningen av denna typ av osäkra anställningar är vanligast förekommande inom kvinnodominerade LO-yrken. Förekomsten av lösa anställningsformer, att kallas in vid behov eller enstaka timmar, tenderar till inläsningseffekter i deltidsarbete och deltidsarbetslöshet. Sedan 1990-talskrisen har tillväxten av tidsbegränsade anställningar varit exceptionell. De fasta anställningarna har däremot varit färre än före krisen. Först 2017–2018 har de, i antal räknat, kommit tillbaka till 1990 års nivå. Då ska man också betänka att befolkningen ökat med 1,6 miljoner under samma period.

Dessa otrygga anställningar har blivit mer otrygga genom ändrad lagstiftning i form av överenskommen visstid 1997 och allmän visstid 2007. Argumenten har genomgående varit att minska företagens trösklar för att rekrytera personal genom att möjliggöra mer otrygga anställningar, i syfte att minska arbetslösheten. Argumenten är att dessa osäkra jobb är tillfälliga och ska ses som en språngbräda till fasta jobb – men detta har inte påverkat arbetslösheten i positiv riktning. I takt med att otrygga

anställningar ökat har anslutningsgraden sjunkit till fackliga organisationer, vilket påverkar maktbalansen mellan arbetsmarknadens parter.

Att inte ges möjligheten till en trygg heltidsanställning är en starkt bidragande orsak till fattigdom och ökad segregation samt försämrar möjligheten till en egen bostad.

Jamal El-Haj (-)